

Automobilets Verdenserobring.

Af Folketingsmand J. P. Brochmann.

AUTOMOBILETS Verdenserobring gaar fremad med Kampeskridt. Nu har Ford faaet 700,000 Bestillinger paa sin nye Vogn som en lille Indledning. Og de andre Bilfabriker vaelter ligeledes i Ordre. Færdelsesproblemet bliver derfor i stadig højere Grad et af Sorbyens mest brændende. Men det er ikke alene i Millionbyer, at de Sagkyndige bryder deres Hjerter for at finde nye Løsninger paa at mildne Bilerens haarde Reglemente. Nej, som et Billede paa Bilerens internationale Karakter kan anføres, at saa gamle bibelhistoriske Steder som Nazareth og Kapernaum og Betlehem endog er blevet tvunget til at indføre saadanne moderne Institutioner som Færdelspoliti og »Stoppemænd«. Paa de samme Gader i Nazareth, hvor Jesus Kristus for næsten 2000 Aar siden skal have leget som Barn blandt Æbler og Kameler, står nu tyrkiske Trafikbetjente paa Gadehjørnerne og blæser i deres amerikanske Hvislepiber og viser grønt og rødt Lys. Og ved den berømte »Maries Klæde«, hvor Møstere skal have slukket sin Tørst efter sine daglige Vandringer med Disciplin, læses nu et stort Oplæg, trykt paa Engelsk, Tyrkisk og Hebræisk:

»Højeste tilladte Hastighed gennem Nazareth 10 miles i Timen.« Tyrkiske Trafikbetjente og Motorordonnansr patrullierer regelmæssigt paa de store Veje gennem det hellige Land. Og omkring i de smaa Dale, hvor Nazareten engang skal have samlet alt Folket omkring sig og prædiket sit Evangelium, der er den nu snart 2000-aarige Stilhed brudt af Automobilhornenes Brølen og Slirsernes Tuden.

I selve Jerusalem er moderne maskiniserede Automobilveje anlagt over de historiske Pladser, og overalt paa de store Veje gennem det hellige Land ser man nu vældige Tavler med Trafikplysninger.

Til venstre Broen over Jordanfloden.

Til højre Vej til Kapernaum. 18 miles til det døde Hav. Kør langsomt gennem Jaffaporten. Se op! Højeste tilladte Hastighed over Oliehjergene 12 miles.

Men hvad nytter det iltalsamt! Turisterne farer gennem Landet som om den Lede var i Hælene paa dem. Især Amerikanerne beskyldes for at suse som rent forrykte, fuldstændig ignorerede alle Færdelsregler. Hvis en amerikansk Turist — hvad der er

hændet — i sin vilde Fart styrter fra en Klippeafsaet ned i Genesaret Se eller kører med sin Bil lige lukket gennem Jerichos Mure, saa køber han sig blot en ny Bil, hvis han slipper fra det med Livet, og fortsætter videre sin vældige Fart. Hovedsagen er, at han »ger« det hellige Land i den kortest mulige Tid.

Amerikaneren er i det hele taget Verdens hensynsløse Bilist. Vender vi os fra det hellige Land til Amerika, da springer denne Kendsgerning endnu stærkere i Øjnene. I Fristaterne dræbes hvert Døgn 35 Mennesker og saares og lemlæstes 1750 af hensynsløse Bilister. Disse Cifre taler et skrækkeligt Sprog. Hvis man stiller sig paa Hjørnet af 5. Avenue og den 40. Gade i New York behøver man under en Gennemsnits-trafik ikke at vente længere end 5 Minutter for at se en »Dødsbil«, det vil sige en Bil, som har knust et Menneske. Paa 5 Minutter passerer nemlig 1000 Biler paa dette Gadehjørne, og af hver 1000 Biler findes altid en »Dødsbil«. Med andre Ord: af Fristaternes over 20 Millioner Last- og Personbiler dræbtes sidste Aar over 20,000 Mennesker, og ikke mindre end 640,000 saaredes og lemlæstes.

Den menneskelige Sorg og Lidelse, som disse Katastrofer forarsager, kan ikke gøres op i Tal. Mer, for meget koster nu denne Odelæggelse af Mennesker, regnet ud i tørre Tal? Hvis man regner 10,000 Dollars for et Menneskeliv — den amerikanske Statistik beregner — repræsenterer sidste Aars 20,000 Døde et direkte økonomisk Tab på 200 Millioner Dollars, ca. 800 Millioner Kroner. Hertil kommer det muligvis lige saa uhyre Tab paa Grund af Lemlæstelse og Sygdom efter disse Bilulykker.

Men hvor gøres der saa for at forebygge denne rent ud forbrøderiske Bortødslen af Menneskeliv? Svaret bliver, at der gøres meget, uendelig meget, ja, man kan sige, man arbejder Dag og Nat for at finde nye Udveje til Løsning af Trafikproblemet, for at tvinge Manden ved Rattet til nu og da at standse og tænke lidt over, hvad han risikerer ved at fare fremad med en Fart af 60—70 miles i Timen. De seneste Aar har man saaledes paa alle de store Bilruter begyndt at anvende kæmpestore Advarselsplakater, gennem hvilke man søger at indprente i Bilistens Hjerne, hvilke frygtelige Følger An-

svarsloshed ved Rattet kan drage efter sig.

I Sanct Louis afsløredes for kort Tid siden et stort Monument til Minde om Born, faldne som Ofre for Automobile — en Begivenhed, som gjorde et dybt Indtryk paa alle de Tilstedeværende. Hvor to af Byens mest trafikerede Gader mødes, midt i Hjørtet af Byens Forretningskvarter, samlede en Dag Borgmesteren, Repræsentanter for Trafik- og Politimyndighederne, for Hospitaler og Automobilklubber samt de nære Slægtninge til 35 Skolebørn, som paa Vejen til eller fra Skolen var bleven dræbte af Automobile. Og der midt paa Gaden afsløredes nu et Monument med følgende Indskrift:

— Til Minde om uskyldige Born, hvis Liv ofredes paa Vædekorsens Alter.

Det er dog ikke alene inde i Byerne, at Bilisten møder disse Varselstegn. I Ohio har Statens Gubernør saaledes foran en Vejsnævring ladet rejse 20 store Trækor, malede i hvidt og opsatte mod en mørk Baggrund. Og om Nætterne er Korsene stærkt illuminerede, saa ingen kan køre forbi dem uden at se dem. Disse tyste, men dog talende Kors anvendes paa mange Pladser i Amerika som en hjerteskerende Formaning til Forsigtighed. Men i Ohio har de 20 Kors faaet en særlig alvorlig Betydning: Hvert eneste af disse Kors er nemlig Erindring om et dræbt Menneske.

Paa andre Pladser er man begyndt at anvende sonderkænte og havarede Biler som Mindesmærker over de Menneskeliv, Bilerne i deres vældige Fart har taget. I Bronx, en Forstad til New York, har man f. Eks. paa en livlig trafikret Plads opført et Monument af Resterne af to Biler, som kolliderede paa et Gadehjørne i Nærheden. Dette er i allerhøjeste Grad uhyggeligt og velegnet til at vække alvorlig Eftertanke.

Et Eksempel paa Amerikanernes Smartness, ogsaa naar det gælder Agitationen mod Bilulykker, meddeles fra Washington. Der var man netop i Færd med at ordne en Procession gennem Gaderne som et Led i Kampagnen for samvittighedsfuld Bilkørsel, da to Biler stødte sammen. Fluks hidkaldtes en kæmpestor Lastautomobil, hvorpaa de to Biler hejse-des op, og med dette yderst opsigtsvækkende Læs i Spidsen drog Processionen nu gennem Gaderne.

Ude i Vesten har man fundet en ny Idé. I flere Byer gaar en Politibetjent, udklædt som Døden, fra Gry til Kvæld gennem Gaderne, belæst med Træben og med en stor sabel

Kurv fyldt med Glasøjel. Hver Gang »Døden« ser en for hurtig Bil, standser han denne, banker paa Ruden med et af Træbenene og forærer samtidig Forøren et Glasøjel.

— Hjelper nu alle disse Advarsler?

Ja, til en vis Grad!

Til Trods for det uhyre Antal Bilulykker i Fristaterne, stiger disse dog ikke i samme Forhold som Bilerne. Ulykkernes Antal er i de sidste syv Aar nemlig kun steget med 90 pCt., medens Antallet af Biler samtidig steg med 250 pCt.

For syv Aar siden dræbte hver 500. Bil et Menneske, medens der nu kører 1000 Biler for hvert Menneske, der dræbes.

Selv med denne Nedgang er Bilerens Myrderi dog frygteligt derovre i Fristaterne.

Merhjemme er Usikkerheden ikke saa stor. Men hensynsløse Bilførere farer bevislig ogsaa frem her som en Trusel mod alle de mange, der stadig maa nøjes med at gaa. Og Bilerens Antal stiger ligeledes her i hurtig Tempo.

Under disse truende Forhold bliver det derfor ogsaa en af vort Politis allervigtigste Opgaver nøje at passe Færdelsreglementets Overholdelse.

J. P. Brochmann.

(via England).

Verdens hurtigste og største Dampere. Uovertrufne Bekvemmeligheder og Behandling. Kun 5 a 6 Dages Rejse over Atlanterhavet. Rejschaandbog. Oplysninger om Canada etc. erholdes hos

Jens av Reyni,

Thorshavn, eller

Generalagent C. Mogensen, Nyhavn 1, København K.

Brug »Rita« Søbe-spaaner.

Skerpukjøl

fæstet hjå

J. Lambaa.

Telefon 89.

Vore Damer.

Russervesten.

Russervesten, som florerede stærkt i Sommer, har endnu ikke udspillet sin Rolle, den ses endnu paa mange af de allersidste Modeller, men den har mistet noget af sin maskuline Form.

Her er en Eftermiddagskjole i sort og hvidt. Nederdelen, som er let rundskaaret, og den ærmeløse Vest er af sort Fløjel eller Velour, medens Jumperen er af hvilet Crepe Satin. Vesten er naturligvis foret og kantet med hvidt Crepe Satin.

G. R.

Giv út av socialdemokratiskum felögum. Blaðstýrari: M. S. Viðstein. Prentsmíðja »Föröa Social-Demokrates, Tórshavn.

37

Tórgerð

(stendur eftir í hollini eina, hørn í huga).

Harmuligt er at síggja drápmenninar breiða beinkir og hásaðið, her Brandur farbróður ráddi, og síðan sjálf verða noydd af ganga teim fyrri borðum. Ikki skuldi so tilgingið, var eg maður, sum eg eri kvinna, (bitir saman tenn og knýtur nevar), bráðan banan skuldu teir fingið!

Hermundur

(kemur inn og hoyrir tað sum Tórgerð sigur).

Ikki verður Sigmundur av einum vegin á víðum vølli.

Tórgerð.

Ert tú her, Hermundur?

Hermundur.

Mær tykir tú gerst so risin, Tórgerð lítla, hvat hevur her verið á vási.

Tórgerð.

Tað hevur verið her á vási, at Ásla húsfúra hevur boðið Sigmundi Brestissyni hásetið og noytt okkum Systarar at ganga ránsmonnum fyrri borðum.

Hermundur.

Slíkt er harmuligt; men hon veit sær ikki mangar útvegirnar.

38

Tórgerð.

Hevur tú nakað dirvi, Hermundur, og ættar tú tær Ingibjörg, so máttu tú ikki latið svørð títt sita so fast í slíðranum; meðan hesir ránsmenn reika um búgvíð, sum Brandur ætlaði tær.

Hermundur.

Tær týst ikki at eggja mær, lítla mín; men tað veit eg, at annað skal enn orðabrask at skifta hogg við Sigmund og menn hans.

Tórgerð

(flirtin).

Mær kann tað vera eins, antin tú ella Arngrímur fær Ingibjörg, bert eg kundi fingið hann, eg vildi.

Hermundur.

Er Arngrímur her við.

Tórgerð.

Hann og alt hitt harkið fór beint nú út í skattkamarið at rána fæ niður í Noregskongar.

Hermundur.

Tú veitst, at Arngrímur er fosturbróður mín.

Tórgerð.

Tað veit eg; men eg hati Arngrímm mest av øllum.

Hermundur.

Hvat sigir Ingibjörg um hann.

39

Tórgerð.

Hon elskar hann — ikki, hugsi eg.

Hermundur.

Veitst tú, hvat Ingibjörg er?

Tórgerð.

Ja, hon rýmdi íáni og stongdi seg inni í hønshúsinum. Hon var ikki ment at vera her longur, segði hon, hon bað meg eisini sæla sær »Svarta«; so eg veit ikki, hvat hon ætlar.

Hermundur

(stendur eina lotu tigandi, fer so út).

Tórgerð

(stendur eina lotu tigandi eftir í hollini; men talar so hugfangið).

Áh Freyða góða, sum Hermundur er eiggjuligur, túsdur ferður ovgóður fyrri teg, Ingibjörg, tí tú ert vorðin eitt bert hým av hesari nýggju trúnni!

(Tórgerð skal fara út, men er ikki sloppin út um, tá Sigmundur, Einar, Tórir, Arngrímur og Ásla koma inn aftur. Hermundur kemur seinni tigandi inn um dyrnar).

Sigmundur.

Ja víst, tað vóru kanska høvuðsorindini, og sum eg sigi tær, Ásla, ætlan mín var, at vit kundu komið til sættis um hetta eisini í dag. Einku skal av mínum verða spart til tess at bota um lut Arngríms.